

ΕΛΕΝΗ Ε. ΚΟΥΚΚΟΥ
ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΟΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ
ΣΤΙΣ ΚΥΚΛΑΔΕΣ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

938.

496

ΚουΈ

κ

4989

ΑΘΗΝΑΙ 1989

σκευοφύλαξ Κεφάλου	παπὰ Δημήτρης Παλαιολόγος
Θωμάς Μονόπατος	Μιχάλης Καστριζάς(;) ¹
πρώην πρωτονοτάριος Κεφάλου	Περούλης Τριβιζάς
πρώην χαρτοφύλαξ	Πέρος Μουδάτσος, ἐπίτροπος Τζιπίδου
'Αναγνώστης Ρέτζος	
'Αντώνης Ρέτζος	

Δραγουλᾶς

Γεώργιος Μουδάτσος	Χρουσῆς Παντίκος
Γεώργιος 'Αβάζος	Γεώργης Τζανάκης
'Αντώνιος Πουλής	Μάρκος Κληρονόμος
'Ιωάννης Βενιέρης	

Λευχῶν

πρωτοπαπᾶς 'Αρκᾶς	Τζώρτζης Ρέμπελος
σακελλίου Κονταράτος	'Αντώνιος Ντελαγραμμάτικας
παπὰ 'Αντώνης Πάρου	'Ιωάννης Χριστόφορος
Γεώργιος ἱερεὺς Ραγκούσης	Νικόλαος Τζώρτζης(;) ²
παπὰ Μάρκος Ροῦσος	

51

(ΓΑΚ, Συλλογή Ζερλέντη, φάκ. 165)

**Πρακτικὸ ἐκλογῆς ἀπεσταλμένου τοῦ κοινοῦ Μπούργου τῆς Νάξου
στὴν Κωνσταντινούπολη**

Τὸ κοινὸ τοῦ Μπούργου τῆς Νάξου, σὲ γενικὴ κοινὴ Συνέλευση, στὶς 27 Νοεμβρίου 1785, ἐκλέγει τὸν 'Ιάκωβο Φραγκόπουλο ὡς βεκίλη του, πληρεξούσιο ἀντιπρόσωπό του, προκειμένου νὰ μεταβεῖ στὴν Κωνσταντινούπολη καὶ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν Τοῦρκο ἀξιωματοῦχο φορολογικὴ ἐλάφρυνση τοῦ νησιοῦ τους καὶ καταβάλῃ ἐπίσης τοὺς φόρους τοῦ κοινοῦ τους.

'Εν ἔτει 1785, Νοεμβρίου 27. Ναξία.

'Εστιάχθησαν κοινῶς ὅλοι οἱ προεστοὶ καὶ νοικοκυραῖοι τοῦ μέρους Μπούργου, διὰ νὰ στείλουν ἄνθρωπον εἰς τὴν Βασιλεύουσαν νὰ ζητήσῃ τὸ

1. Τὸ ἔγγραφο εἶναι κατεστραμμένο.
2. Τὸ ἔγγραφο εἶναι κατεστραμμένο.

μακτοῦ μας. Οἱ ὁποῖοι ἔκλεξαν τὸν σινιὸρ Ἰάκωβον Φραγκόπουλοι καὶ τὸν στείλαμεν διὰ βεκίλη μας νὰ ζητήσῃ τὸ φωμί μας ἀπὸ τὸν ὑψηλότατον καὶ πολυχρόνιον αὐθέντη μας βεζίρη Γαζή Χασὰν πασά. Γονυκλιτῶς δεόμενοι εἰς τὸ ὕψος αὐτοῦ ὅλοι οἱ ραγιάδες του νὰ μᾶς ἐλεήσῃ καὶ νὰ μᾶς δώσῃ τὸ φωμί μας. Καὶ κάνομεν ὅλοι οἱ πτωχοὶ ραγιάδες βοή εἰς τὸν Θεόν, διὰ τὴν πολυχρόνιον ὑγείαν τοῦ ὑψηλοτάτου αὐθέντου μας. Τὸν ὁποῖον ἄρχων Φραγκόπουλον τὸν κατασταίνομεν διὰ βεκίλη μας νὰ παρασταθεῖ εἰς τοὺς αὐθεντάδες μας, νὰ δώσῃ τὸ πεσίμι μας καὶ εἴτι ἄλλα κανονικὰ δοσίματα, ὅπου μᾶς τυχαίουν.

Καὶ εἰς ἔνδειξιν ἀληθείας βεβαιώνομεν τὴν παροῦσα πατέντα μὲ τὴν ὑπογραφή μας, βάνοντας τὴν σφραγίδα τῆς κοινότητος. Καὶ τὰ ἔξοδα καὶ πληρωμὴ τοῦ βεκίλη μας Φραγκόπουλου ὑποσχόμεθα νὰ τοῦ δώσωμεν ἑκατὸν γρόσια.

Ἄνδρόνικος Πραντούνας
 Δημήτρης Κόκκος
 Ἰάκωβος Κόκκος
 Σπυρίδων Κορφιάτης
 Σταυριανὸς Λιβάχης
 Δημήτριος Νικολαράκης
 Μιχέλης Μπάφος
 Μιχέλης Μαυρομμάτης
 Σταυριανὸς Μιχαλίτζης
 Φραντζέσκος Μελισσουργὸς
 Κωνσταντῖνος Κόκκος
 Γεώργης Νταμπάκης
 Γιάννης Πιταράκης
 Γεώργης Ζίγλης
 Γεώργης Πιταράκης
 Γιάννης Σαραντινὸς
 Κωνσταντῆς Μανουσάκης
 Ματέος Καγιάφος
 Γιάκουμος Καρδαμούτης
 Νικολὸς Μελισσουργὸς
 Στεφανῆς Μελισσουργὸς
 Ζαχαρίας Μελισσουργὸς
 Μάρκος Ντόβελος
 Ἰωάννης Καγιάφος

Γεώργιος Φοντρῆς
 Μιχάλης Νταμιράλε
 Σμαραγδῆς Ἀλισάφης
 Δημήτρης Χάμπας
 Νικόλας Σαραντινὸς
 Γεώργης Σεργαντάνης
 Γιάννης Χατζόπουλος
 Ἀντώνης Κρητικὸς
 Δημήτρης Μυριαβάλες
 Πέρος Σαραντινὸς
 Ἀντώνης Παριανιανὸς
 Χριστόδουλος Μπαρμπέρης
 Γεώργης Ἀμοριανὸς
 Γιάννης Ἀναπλιώτης
 Δημήτρης Σαραντινὸς
 Ἀθανάσης Χάμπας
 Κωνσταντῆς Πετρόκολος
 Νικόλας Σαραντινὸς
 Ἀντώνιος Φοντρῆς
 Λυμπέρης Ἀθηνιὸς
 Γιάννης Πιταράκης
 Γιάννης Μπογιατζῆς
 Γιάννης Παπλωματὰς
 Μανώλης Φουτρῆς

Ἰωάννης Φουτρῆς	Γιακουμάτος Ἀμπράμος
Ἀλεξάνδρης Κοντόσταβλος	Σαράντος Μωραΐτης
Κωνσταντῆς Μαγερόπουλος	Σταμάτης Πάγκαλος
Χριστόδουλος Δροσᾶς	Ἰωάννης Μαγερόπουλος
Ντεμένεος Μελισσουργός	Κωνσταντῆς Ζίγλης
Βασίλης Μπουλαμάτζης	Ντεμένεος Ἀμπάμος
Πέρος Καλιβούρτζης	Γιάκουμος Λύκασης
Ἀποστόλης Χατζόπουλος	Γιώργης Κρητικὸς
Χρυσῆς Φακουρέλης	Ἀργύρης Φουτρῆς
Ἀντώνιος Μαυρομμάτης	Δημήτρης Μπάλμπης
Νικόλαος Φακουρέλης	Ἀθανάσης Μωραΐτης
Ἀντώνιος Μπαρότζης	Μανωλῖος Κρητικὸς
Ἡλίας Φουτρῆς	Ἰωάννης Χροῦσος
Χατζῆ Μιχελῆς Βιολαντίνης	Φραντζέσκος Ταμπάκης

Κωνσταντῖνος Κόκκος, καγκελλάριος ἔγραφα.

52

(Ἀρχεῖον ΙΕΕΕ, ἀριθ. 5939)

Ἐκλογή πληρεξουσίων τοῦ κοινοῦ τῶν Χωρίων Νάξου

Τὸ κοινὸ τῶν χωρίων τῆς Νάξου ἐκλέγει, στίς 10 Ἰουνίου 1819, τετραμελῆ ἐπιτροπή, προκειμένου νὰ ζητήσει ἀπὸ τὸν Τοῦρκο ζαπίτη τῆς Νάξου παράταση γιὰ τὴν καταβολὴ τῆς φορολογίας τῶν χωριῶν.

Διὰ τοῦ παρόντος πρωτονοταριακοῦ γράμματος δῆλον γίνεται ὅτι καὶ νὰ ἔβαλον τὴν ὁμολογίαν τοῦ μακαρίτη τοῦ Στυλιανοῦ Καρτάλη εἰς τὸν ἐνδοξότατον Χαλήλ ἀγὰ καὶ ζαπίτη τῆς Ναξίας ὁλονῆς, ἀπεσταλμένος ἀπὸ τὸν ἐνδοξότατον βεζύρη μας καὶ καπετὰν πασὰ ἐφέντη μας. Τώρα ἐπειδὴ τῆς καὶ εἶναι ὁ καιρὸς τῶν βασιλικῶν δοσιμάτων καὶ δὲν ἔχομεν τὸν τρόπον διὰ νὰ κάμωμεν καινούργιο τεφτέρι ψηφόντας ὅλων τῶν Χωρίων τῶν εἴκοσι ὀκτώ χανέδων, τὸν ἐντιμότατον ἅγιον οἰκονόμον καὶ τὸν ἅγιον σακελλάριον καὶ τὸν Γεώργη Μυκονιάτη καὶ τὸν Σταμάτη Ἀντων. Βρούτζη νὰ προσδράμουν εἰς τὸν ἐνδοξότατον ζαπίτην μας νὰ τὸν παρακαλέσουν διὰ νὰ μᾶς δώσει διορίαν ἕως νὰ συναχθοῦν τὰ βασιλικά δοσίματα καὶ τότε γίνεται καὶ αὐτὴ ἡ ξε(μ)πέρδευση μὲ τὸ χέρι τοῦ ζαπίτη μας. Ἐτζι ὑπόσχεται καὶ τὸ χωρίον ὅ,τι κάμουν οἱ ἀπεσταλμένοι μας νὰ τὸ ἐπικροτή-

Καὶ εἰς ἔνδειξιν σφραγίζεται τὸ παρὸν τῇ μεγάλῃ σφραγίδι καὶ τῇ ὑπογραφῇ τῶν νοικοκυραίων δι' ἀσφάλειαν.

1817: Μαρτίου αη, Μύκονος

Λεονάρδος Βαλέτας	'Αντώνιος Σπίνης(;)
Θεόδωρος Πόμερ	Κωνσταντῆς Γάνης(;)
'Ιωάννης Λάσκαρης	'Αλέξανδρος Σαλματανάκης
'Ιωάννης Γρυπάρης	Κωνσταντῖνος Βιτάλης
Νικόλαος Παγανέλης	'Ιωάννης Γενημὰς
Νικολὸς Σολωμὸς	Γεωργῆς Μπογιατζῆς
Μιχάλης Μαρούλης	Γιωργῆς Χάνας
Νικόλαος 'Αντωνόπουλος	Πέρος Νάζος
Ζῶρζος Κορῖνθιος	'Ιωάννης τῆς Μαρίας τοῦ Πολίτη
Κυριάκος 'Αντρουλάκης	Μιχαλάκης Σαλματανάκης
Λαμπριανὸς Σκορδίλης	Γιανὰκος Ξυδάκης
'Αθανάσιος Μπάμπης	'Αντωνέλος Μποναζούνας
Φραντζέσκος Δενδρινὸς	Δημήτρης 'Αβαλιώτης
'Αθανάσιος 'Αρτακηνὸς	Μάρκος Ζαφείρη Καραγιώργης
Λαμπριανὸς Φραντζέσκου Σκορδίλης	'Αθανάσης Χανιώτης
Μανώλης Ταλμαράκης	Μιχάλης Κουσόλοπουλος
Γιάννης ὁ Λύρης(;)	Γιάννης Μάρκου
Μαθιὸς 'Αναγνώστης	'Ανδρέας Πατρινὸς

'Οπισθογράφημα: «Πατέντα ἐμοῦ τοῦ κοινοῦ καντζηλιέρη».

(ΓΑΚ, Κώδιξ, ἀριθ, 212, φ. 23v-24r)

Πρακτικὸ ἐκλογῆς ἐκτιμητῶν τοῦ κοινοῦ τῆς Παροικίας Πάρου

Τὸ κοινὸ τῆς Παροικίας Πάρου, κατὰ τὴ Γενικὴ Συνέλευση τῆς 30 'Ιανουαρίου 1723, ἐκλέγει πολυμελὴ ἐπιτροπὴ ἐκτιμητῶν, γιὰ νὰ καταγράψουν, ἐκτιμήσουν καὶ καταχωρήσουν στὸ κτηματολόγιο τοῦ κοινοῦ τους ὅλη τὴν ἀκίνητη περιουσία τῶν κατοίκων τοῦ τόπου τους, προκειμένου νὰ γίνῃ δικαιοτέρα κατανομὴ τῆς φορολογίας.

Τὸ ἴσον τοῦ καθολικοῦ.

'Εν ὀνόματι τοῦ αἰωνίου Θεοῦ καὶ τῆς διαφεντεύτρας μας Καταπολιανῆς ἀμῆν.

1723, Ἰανουαρίου 30. Πάρος Παροικία

Διὰ τὰ στερεωθεῖ μία ἀληθινὴ κυβέρνησις καὶ εἰρηρικὴ κατάστασις εἰς τὸν τόπον μας ἐπεριμαζεύτηκαν τὴν σήμερον οἱ τιμιότατοι προεστοὶ ἱερεῖς καὶ λοιποὶ, καὶ ἄλλοι πολλοὶ ποὺ εὐρέθησαν (οτὴν) Παροικία, στὸν διατεταγμένον τόπον κατὰ τὴν συνήθειαν μὲ βουλὴν καὶ θέλησιν καὶ τῆς λοιπῆς κοινότης καὶ συμφωνισμένοι ὅλοι μαζί ἐγνώρισαν καὶ ἀποφάσισαν, δίκαιον καὶ ὠφέλιμον νὰ ἀποκοφοῦσι τὰ ποστατικὰ ὅλα τοῦ κάθε ἑνὸς καὶ νὰ γενεῖ μίαν στίμα εἰς τὴν γῆν ὅλην, κάνοντας μίαν μάνα, ὃ τιμιώτατος κατζελάριος τῆς κοινότης μας Νικόλαος Σπυρίδος. Νὰ περιγραφτοῦν ὅλα μὲ τὴ στίμα ἴση, ὅμοια μάνα καὶ νὰ φαίνονται παντοτεινὰ διὰ νὰ καταστιχώνονται τὰ δοσίματα δίχως κανένα λάθος. Καὶ διὰ νὰ γένει τούττη ἢ ἀποκοπή καὶ στίμα εἰρηρικὴ, ἀσκαντάλιστη, σωστή, καὶ δίχως δόλο, ἐψηφίσασι καὶ ψηφοῦσι τοὺς κάτωθεν νοματισμένους: αἰδεσιμώτατο οἰκονόμον Ἰαλισάφη, ἐντιμώτατον πρωτοπαπὰ Μπουλουρή, τοὺς εὐλαβεστάτους παπὰ Κωσταντὴ Βιτζαρά, παπὰ Τζουάνε Κοβέο, καὶ τοὺς τιμιότατους Γιάκουμο Μπαζέγιο, Τζανάκη Σπυρίδο, Γεωργάκη Ἰαλισάφη, Τζουάνε Πρωτονοτάρη, Ἰατωνάκη Βιτζαρά, Νικολάκη Ντελαγραμμάτικα, Γουλιαρμὴ Ραγγούση, Παναγιώττη Μοστράτο, Πέτρο Παρακαλετό, Γεωργίτζη Λογοθέτη, κατζελάριο τῆς κοινότης Σπυρίδο καὶ ἐπίτροπον Ἰατωνάκη Χαμάρτο, τῶν ὁποίων δίνουσι κάθε ἀδειαν, δύναμιν καὶ ἐξουσίαν νὰ πηγαίνουν νὰ ἀποκόβουν καὶ νὰ στιμάρουν, μαζί πάντα μὲ τὸν ἄνωθεν κατζελάριο τῆς κοινότης, ὅποῦ ἔχει νὰ κρατεῖ τὸ κατάστιχο, νὰ περιγράφει τὰ πάντα, γράφοντας τὰ χέρσα διὰ χέρσα, τὲς χαλεπὲς διὰ χαλεπὲς καὶ τὰ δουλεμένα διὰ δουλεμένα. Καὶ τὸν κάθε χρόνον νὰ σημαδεύονται ἐκεῖνα ποὺ ἀνοίγονται διὰ νὰ δώσουν καρπὸν καὶ πάλι ἐκεῖνα ποὺ ἀπομένουν χέρσα καὶ δὲν δώσουν καρπὸν διὰ νὰ διορθώνονται εἰς τὰ δοσίματα. Καὶ νὰ στοχαστοῦσι, νὰ ξηγηθοῦσι οἱ τεσκερέδες ποὺ εἶναι τῶν κεσέμιν διὰ νὰ ἠξεύρομεν ποῖα πράματα εἶναι ἐκεῖνα ποὺ ἀπομένουν εἰς τὸ κεσίμι. Προστάζοντας τοῖς λεγομένοις ἐψηφισμένοις εἰς τὸ κριτήριον τοῦ παντοδυνάμου Θεοῦ νὰ ἐπιμεληθοῦσι μὲ πόθον καὶ μὲ ὑψηλὴν στόχαστη νὰ μὴν ἀδικεῦτε κανένας, ἀλλὰ μὲ φόβον Θεοῦ νὰ κάμουν τὸ δίκαιον σωστὰ εἰς σ' ὅλους, νὰ μὴν ἔχουσι αἰώνιο ἀνάθεμα, μὰ νὰ λάβουσι οἱ κόποι τῶνε ἔπαινον ἀπὸ τὸν κόσμον καὶ μεστὸ ἀπὸ τὸν Θεόν. Οἱ ἄνω λεγόμενοι ψηφισμένοι νὰ ἔχουν τὴν ἐξουσίαν νὰ ἰδοῦσι τοὺς λογαριασμοὺς τοῦ ἐπιτρόπου Χαμάρτου καὶ τῶν καταστιχάρων πρωτοπαπὰ Μπουλουρή καὶ Νικολάκη Ντελαγραμμάτικα, νὰ ἰδοῦν καὶ τὸ χρέος ὅλο τῆς κοινότης καὶ νὰ εὔρουν

τὸν καλύτερον τρόπον ποὺ νὰ εἶναι βολετὸ νὰ καταστίχῳθοῦσι τὰ δοσί-
ματά μας.

Ἐάν ἴσως καί τινες ἀπὸ τοὺς ψηφισμένους τοῦ ἀπενεβεῖ καμμίαν χρεία
ποὺ δὲν ἤμπορεῖ νὰ πηγαίνει εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ὡς ἄνωθεν, νὰ ἔχει ἄδειαν
νὰ βάνει ἄλλον διὰ πρόσωπον ἐδικόν του διὰ νὰ μὴν εἶναι διορίες, νὰ δυσκο-
λεύεται τούτη ἢ ξεχωριστὴ χρεία καὶ ἀναγκαία ὑπόθεση ποὺ περιέχει
τὴν σύσταση, τὴν διόρθωση καὶ τὴν τελείαν ἀγάπη καὶ εἰρήνη τοῦ τόπου
μας.

Τοιοτοτρόπως ἐδιορίσκει καὶ ἀποφασίσκει, καὶ διὰ βεβαιότητα γί-
νεται ἢ παρῶν φανερὴ στὴν καγκελλαρία μας, ὑπογεγραμμένη ὡς κάτωθεν
βάνοντας καὶ τὴν συνηθισμένη βούλα τῆς κοινότης μας.

Οἰκονόμος Ἰωάννης Βιτσαρὰς
σακελλάριος Βιτσαρὰς
πρωτόπαπας Μπουλουρῆς
χωροπίσκοπος Βενιέρης
παπὰ Ἰωάννης Μοστράτος,
χαρτοφύλακας
παπὰ Κωνσταντῆς Βιτσαρὰς
παπὰ Δημήτρης Βιτσαρὰς
παπὰ Τζώρτζης Βιτσαρὰς
παπὰ Ἰάκωβος Καλιτόρος
παπὰ Σπυρίδος Σιφιανὸς
παπὰ Μιχάλης Κοντὸς
Γεωργάκης Ἰωάννης Βιτσαρὰς
Τζουάνης Πρωτονοτάρης
Ἰωάννης Βιτσαρὰς
Βασίλειος Ἰωάννης Βιτσαρὰς
Γεώργιος Σκιαδὰς
Νικόλαος Ντελαγραμμάτικας
Ἰωάννης Πρωτόδικος

παπὰ Ἀνδρέας Μοστράτος
παπὰ Ἀντώνης Μουσοῦρης
παπὰ Γεώργης Μοστράτος
παπὰ Γιώργης Γράσος
παπὰ Τομάζος Μοστράτος
παπὰ Ἀντώνης Κοληβὸς
παπὰ Κωνσταντῆς Κονταράτος
παπὰ Νικόλαος Δαμασκηνὸς
Δημήτρης Καῖρης
Ἀνδρέας Σπυρίδος
Γιάκουμος Μπαζέγιος
Νικόλαος Γαλανὸς
Ἰωάννης Βιτσαρὰς
Βιτζέντζος Φραντζέσκης
Ἰωάννης Πρωτόδικος
Γουλιαρμῆς Ραγκούσης
Γιακουμάκης Μουσοῦρης
Παναγιώτης Μοστράτος

Νικόλαος Σπυρίδος νοτάριος καὶ καντζελλάριος Παροικίας, ἀπὸ
ἀναζήτησιν ἔγραφα.

(ΓΑΚ, Κώδιξ, ἀριθ. 212, φ. 167ν)

Πρακτικὸ πωλήσεως τῶν φόρων τοῦ κοινοῦ
τῆς Παροικίας Πάρου

Κατὰ τὴ Γενικὴ Συνέλευση, τῆς 1 Μαρτίου 1748, τοῦ κοινοῦ τῆς Παροικίας ἀποφασίζουσι — λόγῳ οἰκονομικῶν δυσκολιῶν — νὰ πουλήσουσι τὴν φορολογία τοῦ τόπου τους σὲ ἐπώνυμους εὐπόρους συντοπίτες τους. Ἀναφέρονται στὸ πρακτικὸ καὶ τὰ χρηματικὰ ποσά, πὺ κατέθεσε ὁ καθένας πρὸς κάλυψη τῶν ὀφειλομένων φόρων τοῦ κοινοῦ τους.

Πούληση ἔγινεν τῆς δεκατίας Παροικίας καὶ κάλυτο δέκατο.
Εἰς δόξαν Θεοῦ ἀμήν.

1748, Μαρτίου πρώτη. Παροικία

Τὴν σήμερον περιμαζωμένοι οἱ ἱερεῖς, προεστοὶ ἐρευνόντας εἰς τὸ ἀναμεταξὺ νὰ καταστιχῶσουσι τὰ ἀφεντικὰ δοσίματα, ξέχωρα τὸ βαρύντατον χρέος πὺ τὸ κοινὸ μας ἔχει καὶ προβλέποντας ὅτι νὰ μένει τῶν ἀδυνάτων κατὰ τὴν ἀχαμνοσύνην μας νὰ συνακτοῦνε κοινά, πάλε τὸ ὅμοιον κοινὸ ἐπερικάλεσαν μερικά, ὅσοι εἶναι περασμένοι κατ' ὄνομα περιγραφόμενοι εἰς μίαν νότα ξεχωριστή, ἐκ χειρὸς ἐμένα τοῦ ὑποκάτωθεν γεγραμμένου, τὴν ποσότη ὁμοίως πὺ ἔχει νὰ μετρᾷ εἰς τὸν διορισμένον καιρὸν πρὸς τοὺς ἀφεντάδες μας, καὶ τοὺς ἐπούλησαν τὴν δεκατίαν τῆς παρούσης χρονιάς. Ὅμοίως καὶ κάλυτο δέκατον διὰ ριάλια δύο χιλιάδες ἑπτακόσια πενήντα, Νούμερο ριάλια 2.750. Διὰ τὰ ὅποια λοιπὸν τῶς ἐδίδεται ἄδεια καὶ παντοία ἐξουσία ἀπὲ τὴν πρώτη τοῦ Μαρτίου νὰ συνάξουσι ὅλα καὶ ὅλα τὰ δικαιώματα, πὺ τῶς ἀπαρθενεύουσι κατὰ τὰ ἀπερασμένα, δεκατίζοντας εἰς τὰ πέντε ἓνα κουμέρκια, ἀλνκές, σπέζες, προβατονόμια, καὶ ἄλλα συνακόλουθα πὺ ἔτρεξαν, ὡς εἶπαμεν, ἀπὲ ἄλλους ἀπερασμένους χρόνους πὺ ἐπουλήθηκεν ἡ δεκατία μας.

Ἐξέχωρα νὰ παιδεύεται ὁ κάθε ἓνας πὺ εὐρεθεῖ ἐνάντιος ἢ κλέπτῃς εἰς τὰ τῶν ἀπαρθενεύουσι. Ἐκαθαρίζοντας ὅτι ἡ δεκατία μοναχὴ κοστεύει ριάλια 2.200 καὶ τὸ κάλυτο δέκατο ἕτερα ριάλια 550. Μὲ τοῦτο νὰ πληρῶσουσι καὶ τὰ κεσίμια, τὴν δεκάτην τῶς εἰς τὸ κάλυτο δέκατο. Ἐπειδὴ καὶ εἶναι διὰ χρέος ἔγινεν τοῦ Κοινοῦ. Τόσον ἔμειναν λοιπὸν εὐχαριστημένοι ὅλοι κοινὰ καὶ μερικά ὅσοι εἶναι εἰς τὴν νότα κατ' ὄνομα περιγραφόμενοι.

Ὅθεν πρὸς βεβαίωσιν τῆς ἀποφασιστικῆς τῶς γνώμης ἔγινεν τὸ παρὸν φανερό, τυπωμένο μὲ τὴν κοινὴν σφραγὴν καὶ ὑπογραφήν ὡς κάτωθεν.

Οικονόμος Πρωτόδικος
 σακελλάριος Πατέλας
 πρωτοπαπὰς Πρωτόδικος
 χωροπίσκοπος Καλαβρὲς
 παπὰ Ἀθανάσης Κονταράτος
 παπὰ Κωνσταντῆς Κονταράτος
 σακελλίου Βιτζαρὰς
 παπὰ Τζανῆς Μπιζιάτζες
 παπὰ Ἀντώνης Γοζαδίνος
 παπὰ Νικόλαος Λεκάσος
 Λεονάρδος ἱερεὺς Σκαλιάρης
 παπὰ Ἀντώνης Βιτζαρὰς
 Πρωτονοτάριος Κοντὸς
 χαρτοφύλαξ Μοστράτος
 παπὰ Ἀντώνης Μουσοῦρης

Πέτρος Μαυρογένης
 Francesco Franceschi
 Γεώργιος Σπυρίδος
 Τζανῆς Καμπάνης
 Κονέκος Ἀλμπάνης
 Ἰωάννης Ντελαγραμμάτικας
 Βικέντζος Ντεφραγκέσκης
 Ἀντώνιος Σκορδίλης
 Μάρκος Φραγκέσκης
 Δημήτριος Σκιαδὰς
 Τζώρτζης Καναλέος
 Καλορνίθης
 Ἀλέξανδρος Κονταράτος
 Ἰωάννης Δουδέσκος
 Ἰωάννης Χαμάτος

Ἐδῶ κάτωθεν ξετρέχεται κάτωθεν ὁ κάθε, ὡς ἰντερεσάδος καὶ ἡ ποσότη τοῦ νιτερέσου πὸν βάνει:

Μαυρογένης, ριάλια 1350, Καμπάνης, ριάλια 250. Λινάρδος Κοντέλης, ριάλια 100, Γιαννάκης Ντελαγραμμάτικας 100, Κονέκος 100, Βικέντζος μὲ τὸν γαμπρό του, ριάλια 100, οἰκονόμος ριάλια 50, σακελλάριος 50, Φραγκέσκος Φραγκέσκης 100, Γεωργάκης Σπυρίδος 50, Μαρκάκης Φραγκέσκης 50, Γιαννάκης Δουδέσκος 150, Ἀλέξανδρος 200, Γιακουμάκης Χαμάτος 50, παπὰ Ἀθανάσης Κονταράτος καὶ παπὰ Κωνσταντῆς Κονταράτος 50, χωροπίσκοπος Καλαβρὲς 50, Καλορνίθης 50.

(ΓΑΚ, Ἀρχεῖο Μυκόνου, Λυτὰ ἔγγραφα, φάκ. 20)

Πρακτικὸ πωλήσεως τῶν τελωνειακῶν δασμῶν
 τοῦ κοινοῦ τῆς Μυκόνου

Κατὰ τὴ Γενικὴ Συνέλευση τοῦ κοινοῦ τῆς Μυκόνου, τῆς 1 Μαρτίου 1754, ἀποφασίζουσι νὰ πουλήσουσι μὲ δημόσιο πλειστηριασμὸ τοὺς τελωνειακοὺς δασμοὺς (=κουμέρκι) τῶν εἰσαγομένων καὶ ἐξαγομένων προϊόντων καὶ ἐμπορευμάτων ἀπὸ τὸ λιμάνι τοῦ νησιοῦ τους. Ὁ πλειστηριασμὸς κατακυρώθηκε στὸν μοναδικὸ πὸν ἔκανε προσφορά, τὸν Γιαλὴ Σαλματα-

ταῖς 29 τοῦ τρέχοντος. Καὶ δι' ἀσφάλειαν σφραγίζεται τὸ παρὸν κοινὸν ἰγκάντο μὲ τὴν κοινὴν μας σφραγίδα καὶ ὑπογράφεται.

1811 Ἰουνίου 21, ἡμέρα Τετράδη. Μύκονος

“Οποῖος ἔχει νὰ πάρει ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ὀσπιτότοπους ἔχει νὰ μετροῦ παράδες πεσίνοι.

Πέτρος Πέτρου Μαυρογένης, ἐπιστάτης Μυκόνου
Λαμπριανὸς Σκορδίλης, ἐπιστάτης Μυκόνου

71

(Ἀρχεῖον ΙΕΕΕ, ἀριθ. 5646)

Συμφωνητικὸ τρόπου εἰσπράξεως τῆς φορολογίας
τοῦ Φιλοτίου τῆς Νάξου

Τὸ 1816 πλειοδότης τῆς ἀγορᾶς τῆς φορολογίας τοῦ χωριοῦ Φιλοτίου τῆς Νάξου ἦταν ὁ Νικόλαος Τζάφος. Ἐπειδὴ ὁμοῦς ἦταν ἀγράμματος συμφώνησε μὲ τὸν κληρικὸ σακελλάριο τοῦ Φιλοτίου νὰ συνεργασθοῦν καὶ νὰ εἰσπράττουν ἐξ ἡμισείας τὴν πάσης φύσεως φορολογίαν τῶν κατοίκων τοῦ χωριοῦ. Καθορίζουν τοὺς ὅρους τῆς συνεργασίας καὶ τὴν ποινὴν σὲ περίπτωση ἀθετήσεως τῶν συμφωνηθέντων ἀπὸ τὸν ἓνα ἐκ τῶν δύο.

Ναξία 1816, Μαΐου 19.

Τὴν σήμερον ἐπαρησιάζθη εἰς τὴν πρωτονοταριακὴν μας καγκελαρίαν ὁ μάστρο Νικόλας, υἱὸς τοῦ ποτὲ Γεωργίου Τζάφου, ἀπὸ χωρίον Φιλότι, ὁ ὁποῖος λέγει ὅτι ἐπῆρεν μόνος του τὸ βοῖβονταλίκι τοῦ χωρίου τοῦ Φιλοτίου διὰ γρόσια τέσσερις ἡμισὺ χιλιάδες. “Ὅθεν μὲ τὸ νὰ εἶναι ἀγράμματος καὶ νὰ βάλει γραμματικὸν δὲν ἐμπιστεύεται εἰς κανένα, διὰ τοῦτο εὐρῆκεν εὐλογον καὶ ἄξιον νὰ βάλει σύντροφον. Καὶ γνωρίζοντας τὸν αἰδεσιμώτατον ἄγιον σακελλάριον, τιμημένον καὶ προκομμένον, τὸν ἐπαίρνει κοντὰ του σύντροφον μεσακάτορα, δηλαδὴ νὰ δίδει τὰ ἔμισα γρόσια τοῦ μάστρο Νικόλα. Καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν ὅ,τι ἀκολουθήσει διάφορον ἢ ζημίαν νὰ εἶναι εἰς τὴν μέσην τους. Ὁ μαγατζῆς νὰ εἶναι εἰς τοῦ μάστρο Νικόλα τὸ σπίτι, νὰ συνάξονται ἐκεῖ ὅλες οἱ δεκατίες, ὅπου βλαστάνει ἢ γῆς, ἔχοντας χρῆος οἱ δύο τους νὰ μετροῦν καὶ νὰ φυλάξουν καὶ νὰ ἀπαιτοῦν καλὰ ἡμέρα καὶ νύκτα διὰ νὰ μὴν τῶν γίνεταί ζημία, ἀλλὰ νὰ εἶναι μία γνώμη, ἓνα σῶμα, ὅπου νὰ μὴν γένει δόλος ὁ εἷς ὑπὲρ τοῦ ἄλλου εἰς τὸ παραμικρόν. Ἄλλὰ μὲ

τιμήν και ἐμπιστοσύνην νὰ περάσων. Καὶ εἰ μὲν ὁ ἅγιος σακελλάριος ἤθελε φανεῖ πταιστής εἰς κανένα, ὁποῦ νὰ γελάσει τὴν συντροφίαν τους, νὰ ἔχει τὴν ἄδειαν ὁ μάστρο Νικόλας νὰ τὸν ἐβγάσει χωρὶς ἄλλο. Ὅμοίως καὶ ὁ μάστρο Νικόλας νὰ φυλάξει τιμήν, χωρὶς τὸ παραμικρὸν δόλος. Ἐτι λέγουν ὅτι ὁ μάστρο Νικόλας νὰ μετρᾷ τοῦ ἁγίου σακελλαρίου τὰ ὑποστατικά, ὅλους τοὺς καρπούς καὶ ὁ ἅγιος σακελλάριος πάλιν τοῦ μάστρο Νικόλα. Καὶ ὅλες οἱ δεκατίες ἀπὸ κάθε εἶδους γεννημάτων καὶ ἄσπρων νὰ πηγαίνουν εἰς τὸν μαγαζέ, νὰ εἶναι εἰς τὸ χέρι τοῦ μάστρο Νικόλα. Καὶ ὁ μάστρο Νικόλας νὰ δίδει λογαριασμὸν τοῦ ἁγίου σακελλαρίου· καὶ ὅτι διάφορον ἢ ζημίαν τῶν ἀκολουθήσει νὰ εἶναι καὶ τῶν δύο. Ἡ μίαν καὶ τὰ πουλητιὰ νὰ εἶναι στὸν μαγαζέ καὶ ἀπὸ ἐκεῖ νὰ δίδονται. Καὶ ὅτι σύμφορον τῶν ἐτύχει στὸν μαγαζέ νὰ πηγαίνει νὰ παίρνει ὁ καθεὶς τὸ μεριδίον του.

Ἐτι λέγουν ὁ μάστρο Νικόλας μὲ τὸν ἅγιον σακελλάριον, ὅτι εἰ μὲν γελάσει ὁ ἓνας τὸν ἄλλον τους εἰς τὴν ἄνωθεν συντροφίαν τους νὰ πλερώνει τοῦ ἑτέρου χίλια γρόσια καὶ νὰ χάνει καὶ τὸ μεριδίον του, χωρὶς νὰ λάβει οὔτε λεπτόν.

Ὅθεν καὶ διὰ τὸ βέβαιον τοῦ παρόντος αὐτῶν συμφωνητικοῦ γραμματος ὑπογράφονται κάτωθεν, ὁ μὲν σακελλάριος ἰδιοχείρως του, ὁ δὲ μάστρο Νικόλας ὑπὸ ἀξιοπίστον μάρτυρος, ἵνα ἔχει τὸ κύρος καὶ τὴν ἰσχύν. Ἐτι ποιοῦν τὸ παρὸν καβέλι. Εἰ μὲν Θεοῦ βοηθοῦντος καὶ ἀρρωστήσει κανένας τους νὰ μὴν προφασίζεται ὁ ἄλλος, ἀλλὰ νὰ γροικᾶται εἰς τὸ διάφορον καὶ εἰς τὴν ζημίαν, ὡσὰν νὰ ἦτον καὶ ὑγιῆς διὰ μαρτυρίας.

Νικόλαος υἱὸς Γεωργίου Τζάφου, στέργω καὶ βεβαιῶνω τὴν παρῶν,
 γραμμένος ὑπὸ χειρὸς ἐμοῦ χαρτοφύλακος Δουμαλίας
 σακελλάριος Φιλοτίου, βεβαιῶνω τὴν παρῶν.
 ὁ πρωτονοτάριος Δουμαλίας, μὲ θέλημα τῶν ἄνωθεν μερῶν ἔγραφα.

72

(Ἀρχεῖον ΙΕΕΕ, ἀριθ. 22522)

Δημόσιος πλειστηριασμὸς τοῦ κοινοῦ τῆς Μυκόνου

Κατὰ τὴν Γενικὴ Συνέλευση τοῦ κοινοῦ τῆς Μυκόνου, τῆς 28 Ὀκτωβρίου 1818, προκηρύσσεται δημόσιος πλειστηριασμὸς τῶν τελωνειακῶν δασμῶν τοῦ λιμανιοῦ τοῦ νησιοῦ τους καὶ κατακυρώνεται στὸν πλειοδότη Λεονάρδο Βαλέτα.

(ΓΑΚ, Συλλογή Ζερλέντη, φάκ. 174)

Ἀποδοχή ἐνοικιαστοῦ τῶν φόρων τοῦ νησιοῦ, ἀπὸ τὸ κοινὸ
τῆς Φολεγάνδρου

Κατὰ τὴ Γενικὴ Συνέλευση τοῦ κοινοῦ τῆς Πολυκάνδρου (Φολεγάνδρου), τῆς 19 Ἀπριλίου 1803, ἀποδέχονται ὡς βοεβόδα τοῦ νησιοῦ τους τὸν Ἐμμανουὴλ Στάη, στὸν ὁποῖον παραχωρήθηκε ἀπὸ τὶς τουρκικὲς ἀρχὲς ἢ εἰσπραξὴ τῶν ποικίλων φόρων. Καθορίζονται μὲ λεπτομέρειες ὁ τρόπος εἰσπράξεως, τὰ φορολογητέα εἶδη καὶ τὰ εἰσπρακτέα ποσά, καθὼς καὶ οἱ ἀμοιβὲς τοῦ βοεβόδα.

1803, Ἀπριλίου 19, Πολύκανδρος

Τὴν σήμερον συναχθέντες ὅλοι κοινῶς ἱερεῖς, προεστοὶ καὶ νοικοκύρηδες καὶ ἐσυμφωνήσαμεν μὲ τὸν τιμιότατον σιὸρ Μανωλάκη Στάη, ἐπειδὴς καὶ νὰ τοῦ ἐδόθη τὸ ἰλιζάμι τοῦ νησιοῦ μας τοῦ παρόντος χρόνου τὸν ἐδεχθήκαμεν μὲ κάθενη μας θέλησιν διὰ ζαμπίτην καὶ βοεβόδα μας, κατὰ τὸ ἐνδοξὸν ὑψηλὸν καὶ προσκνητὸν μπουγιουρδί. Καὶ οὕτως μένομεν εὐχαριστημένοι νὰ μᾶς δεκατίζει κατὰ τὸ σύνηθες ἀπὸ κάθε δέκα ἓνα εἰς ὅλα τὰ γενήματα καὶ βλαστήματα τῆς γῆς καὶ ἀπὸ τὰ κεφαλοχάρατζα νὰ μὴν ἔχει νὰ λαμβάνει οὔτε ὀβολόν, ἀλλὰ νὰ δίδονται εἰς τὸ χρέος τοῦ κοινοῦ. Καὶ διὰ προβατονόμια δύο ἄσπρα εἰς κάθε κεφάλι καὶ ἀπὸ κάθε ἑκατὸν ἓνα ἀρσενικὸν διὰ ρεγάλιον. Τὸ δὲ κουμέρκι νὰ εἶναι ἐλεύθερον εἰς τοὺς ἐντοπίους καὶ οἱ ξένοι νὰ πληρώνουν καὶ νὰ ἔχει ὁ κόσμος τὸ ἐλεύθερον εἰς τὸ νὰ πωλεῖ καὶ νὰ ἀγοράζει. Ἔτι καὶ ἀπὸ τὰ μελίσσια ἓναν παρὰ εἰς κάθε μίαν. Καὶ εἰς τὲς κοντανές εἰς ὅσα ζωντανὰ πιασθοῦν εἰς ζημίαν νὰ κοντεντάρωνται, τὸ βόδι παράδες πέντε, τὸ κτῆμα τρεῖς καὶ τὰ πρόβατα ἓναν παρὰ εἰς κάθε κεφάλι. Καὶ εἰς τὴν ἐντράδα τοῦ βοῖβονδαλικίου νὰ τὴν κατεβάξει ὁ κόσμος κάτω πληρώνοντας ὁ ζαμπίτης δύο παράδες τὸ κάθε κτῆμα. Καὶ ὅσα τζακίσματα εὐρεθοῦν εἰς τὴν θάλασσαν νὰ παίρνει τὰ ἕμισά. Καὶ ὅποιος ἤθελεν τὸ κρύψει νὰ εἶναι ὅλον τοῦ ζαμπίτη.

Ἔτι καὶ εἰς τὴν κοινὴν μας ἐκκλησίαν τῆς Παναγίας μας, εἰς ὅσα πράγματα τῆς εὐρίσκονται παλαιόθεν καὶ νέα ἀφιερώματα, νὰ μὴν ἔχει νὰ ζητεῖ οὔτε πολὺ οὔτε ὀλίγον μὲ τὸ νὰ εὐρίσκεται ἢ αὐτὴ ἐκκλησία παλαιόθεν ἐλεύτερη ἀπὸ κάθε δόσιμον. Τὰ δὲ λοιπὰ κατὰ τοῦ περισυνοῦ βοεβόδα. Καὶ οὕτως μένομεν καὶ τὰ δύο μέρη εὐχαριστημένα.

Καὶ εἰς ἐνδειξιν ἔγινεν ἡ παροῦσα ὑπογεγραμμένη μὲ τὰς ἰδίας ὑπο-

γραφάς μας και ἐσφραγισμένην μὲ τὴν κοινήν μας σφραγίδα εἰς ἀσφάλειαν.

ὁ οἰκονόμος Στάης	Ἄλέξανδρος Βαρούχας
σακελλάριος Ντεκαβάλες	Ἰωάννης Κούνδουρος
σκευοφύλαξ ἱερομόναχος	Γεώργιος Γιωραδῆς
πρωτοπαπὰς ἱερεὺς	Μιχελάκης Ντουλφῆς
Ἰερεμίας ἱερομόναχος	Ἀναστάσιος Κούνδουρος
χαρτοφύλαξ Πολυκάνδρου	Μανώλης Γιωραδῆς
Ἀντώνιος ἱερεὺς Κούνδουρος	Παναγιώτης Ντουλφῆς
Δημήτριος Λύδης	Κωνσταντῆς Βενιέρης
Δημήτριος Στάης καὶ λογοθέτης	Ἰωάννης Γιλαρδῆς
Νικόλαος Μπατῆς	Ἰωάννης Γιλαρδῆς
Γεώργιος Βαρούχας	Ἀντώνης Τρολίδης
Δημήτριος Ντανασσῆς	Ἀντώνης Γιωραδῆς
Μπερνάρδος Βαρούχας	Δημήτριος Γιωραδῆς
Πέρης Βαρούχας	Γεώργιος Μανάλης καὶ ἐπίτροπος
Ἰωάννης Βαρούχας	Δημήτριος Νοτάρης καὶ καντζελάριος

75

(ΓΑΚ, Συλλογὴ Ζερλέντη, φάκ. 174)

Δημόσιος πλειστηριασμός τοῦ κοινοῦ τῆς Φολεγάνδρου

Τὸ κοινὸ τῆς Πολυκάνδρου (=Φολεγάνδρου), κατὰ τὸν δημόσιον πλειστηριασμό τῆς 20 Μαΐου 1819, κατακυρώνει καὶ παραχωρεῖ τὴν φορολογία τῆς δεκάτης σὲ ὅλα τὰ γενήματα τῆς γῆς στοὺς Νικ. Ντεκαβάλε καὶ Ἐμμ. Ντεκαβάλε. Ἐπίσης τοὺς ἀναθέτει τὴν φορολογία τῶν ζώων καὶ τῶν θαλασσίων εὐρημάτων καὶ τοὺς παραχωρεῖ τὸ δικαίωμα ἐπιβολῆς ποινῶν στοὺς παραβάτες.

Διὰ τοῦ παρόντος κοινοῦ καντζελαρικοῦ γράμματος γίνεται δῆλον, ὅτι οἱ εὐγενέστατοι προεστῶτες, τῇ ὁμοφωνίᾳ καὶ κοινῇ γνώμῃ τῶν ἐγκατοίκων, πωλοῦσι τελεία πράξει τὸ οὐσούρι, ἧτοι τὸ δέκατον τῆς καρποφορίας τοῦ ἤδη τρέχοντος χρόνου, πρὸς τὸν κὺρ Νικολάκην Ντεκαβάλαν, καὶ πρὸς τὸν κὺρ Μανώλην Ντεκαβάλαν διὰ γρόσια ἑξ χιλιάδες καὶ ἑκατὸν ἧτοι : 6.100 καθὼς παρ' αὐτῶν ἐκρεσαρίσθη εἰς τὸ διακηρυχθὲν πούμπλικον ἰκάντον. Ὅθεν καὶ δίδουσιν αὐτοῖς πᾶσαν πληρεξουσιότητα εἰς τὸ νὰ δεκατίσωσιν ὅλα τὰ βλαστήματα τῆς γῆς κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν συνή-